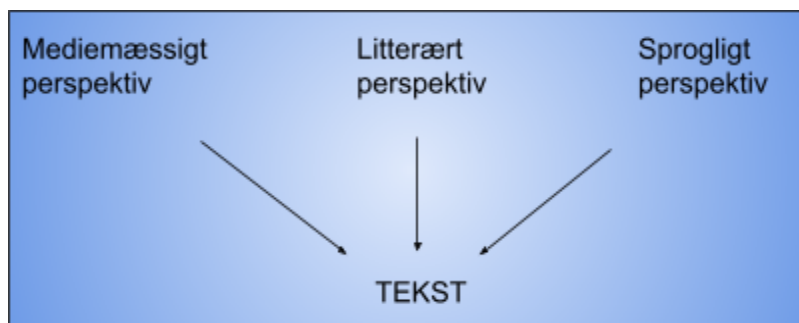

Perspektiver på tekster

De tre perspektiver anvendes sjældent isoleret, men glider ind over hinanden som *flere perspektiver på samme tekst*. Det er eksempelvis en god idé at lave sproglig næranalyse også i litterære eller medietekster, ligesom det er naturligt at forholde sig til det mediemæssige perspektiv, selvom du egentlig er ved at lave sproglig næranalyse af en argumenterende tekst. Alligevel har hvert perspektiv naturligt tilknyttet en del af fagets tekster som primære.

Listen over metoder herunder er ikke udtømmende, og hver metode er kun beskrevet kort. De metodiske greb, der knytter sig til de enkelte metoder, arbejder du med sammen med din lærer.

Litterært perspektiv

Primære tekster

Litteratur, fx roman, novelle, digt og drama

Metoder omfatter bl.a.

- Tekstnær (nykritisk) læsning - analyse af komposition, fortæller, personkarakteristik, tid og miljø, fremstillingsformer, tema m.m. Det er den vigtigste metode, du skal blive god til, for den støtter også de andre.
- Biografisk læsning - litteraturen læses i tilknytning til forfatterens historie og kontekst.
- Socialhistorisk læsning - litteraturen undersøges for at vise tekstens og tidens classeskel og sociale forhold samt forfatterens holdning til det sociale.
- Psykoanalytisk læsning - litteraturen analyseres med udgangspunkt i Sigmund Freuds personlighedsmodel.
- Læserorienteret læsning - primært som åbning af teksten kan du tage udgangspunkt i din oplevelse af personer og handling. Tekstens 'tomme pladser' udfyldes af læseren.
- Strukturalistisk læsning - teksten undersøges i forhold til gængse systemer og modeller, fx aktantmodellen eller kontraktmodellen.

Mediemæssigt perspektiv

Primære tekster

Levende billeder, fx Film, reklame, serie og dokumentar

Andre medietekster, fx artikler og Facebookopslag

Metoder omfatter bl.a.

- Kommunikationsanalyse - ofte i samarbejde med det sproglige perspektiv
- Diskursanalyse - analyse af sprogbrug og hvordan sproget viser afsenderens forståelse
- Reklameanalyse - billedside og evt. sprogligt indhold
- Billedanalyse - komposition, farver, symboler m.m
- Filmiske virkemidler med metodiske greb - billedbeskæring, perspektiv, komposition, farver m.m.
-

Sprogligt perspektiv

Primære tekster

Alle tekster, der anvender sprog

fx argumenterende tekster

Metoder omfatter bl.a.

- Argumentationsanalyse og retorik - fx analyse af appelformer og brug af Toulmins model på argumenter, men også analyse af konkret ordvalg.
- Diskursanalyse - analyse af sprogbrug og hvordan sproget viser afsenderens forståelse.
- Sociolingvistisk analyse - fx hvordan sociolekt, gruppesprog og lignende er med til at forme afsenderens sprog.
- Sproghandlingsanalyse - en analyse af, hvordan man skal opfatte hensigten med de enkelte sætninger/ytringer.
- Sproglige billeder og figurer samt andre stilistiske kendetegn - analyse af sproglig stil.